
OBSAH

ÚVOD	7
1. VÝUKA	8
1.1 Transmisivní a konstruktivistické pojetí výuky	9
2. VYUČOVACÍ METODY	13
2.1 Klasifikace výukových metod	14
2.2 Vývoj vyučovacích metod	22
2.2.1 <i>Antické školství</i>	22
2.2.2 <i>Středověká škola</i>	23
2.2.3 <i>Renesance</i>	24
2.2.4 <i>Jan Ámos Komenský</i>	24
2.2.5 <i>Johann Friedrich Herbart</i>	26
2.2.6 <i>Reformní pedagogika</i>	27
2.2.7 <i>Pragmatická škola</i>	28
2.2.8 <i>Pracovní škola</i>	28
2.2.9 <i>Činná škola</i>	30
2.2.10 <i>Alternativní školství</i>	30
2.3 Kritéria volby metod	31
2.4 Preference výukových metod dnešními učiteli	32
3. METODY TRADIČNÍHO VYUČOVÁNÍ	36
3.1 Výhody a nevýhody tradičních a inovativních výukových metod	38
3.2 Klasické výukové metody	40
3.3 Metody slovní	41
3.3.1 <i>Metody slovní – monologické</i>	41
3.3.2 <i>Metody slovní – dialogické</i>	47
3.4 Metody názorně demonstrační	49
3.4.1 <i>Předvádění a pozorování</i>	49
3.4.2 <i>Práce s obrazem</i>	50
3.4.3 <i>Instruktáz</i>	51
3.5 Metody dovednostně praktické	53

4. INOVATIVNÍ VÝUKOVÉ METODY	55
4.1 Metody diskusní	56
4.2 Metody situáční	60
4.3 Metody inscenační	63
4.4 Didaktická hra	64
4.4.1 <i>Interakční didaktické hry</i>	65
4.4.2 <i>Simulační didaktické hry</i>	72
4.4.3 <i>Scénické didaktické hry</i>	72
4.4.4 <i>Další hlediska pro klasifikaci didaktických her</i>	76
4.5 Metody heuristické, řešení problémů	77
4.6 Individualizovaná forma výuky	83
4.6.1 <i>Systémy individualizované výuky</i>	83
4.7 Samostatná práce žáků	85
4.8 Diferencované vyučování	89
4.9 Skupinová výuka	90
4.9.1 <i>Kooperativní výuka</i>	93
4.10 Projektová výuka	95
4.10.1 <i>Učení v životních situacích</i>	99
4.10.2 <i>Otevřené vyučování</i>	101
4.11 Týmové vyučování	109
4.12 Výuka dramatem	111
4.13 Metody kritického myšlení	113
4.13.1 <i>Třífázový model učení</i>	114
4.13.2 <i>Brainstorming</i>	119
4.13.3 <i>Myšlenková mapa</i>	121
4.13.4 <i>Metoda I. N. S. E. R. T.</i>	123
4.13.5 <i>Pětilístek</i>	126
4.13.6 <i>Předvídání</i>	127
4.13.7 <i>Řízené čtení</i>	132
4.13.8 <i>Zpřeházené věty</i>	137
4.13.9 <i>Volné psaní</i>	138
4.13.10 <i>Vím – Chci se dozvědět – Dozvěděl jsem se</i>	138
4.13.11 <i>Podvojný deník</i>	141
ZÁVĚR	144
LITERATURA	145
REJSTŘÍK VĚCNÝ	151
REJSTŘÍK JMENNÝ	155